

Betænkning afgivet af Social- og Indenrigsudvalget den 10. december 2020

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service

(Forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse)

[af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget. Social- og indenrigsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1 og 2. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3 og 4.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, SF, RV, EL og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af social- og indenrigsministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de af DF stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (DF, NB, LA og ALT) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget finder ikke, at lovforslaget er fuldt ud dækkende for den politiske aftale, der blev indgået om bedre rammer for overgangen til voksenlivet for unge med handicap, jf. aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2020-2023. Lovforslaget sikrer nemlig ikke, at de unge kan være sikre på, at kommunen har taget stilling til hjælp inden det 18. år. Lovforslaget sikrer heller ikke en klagemulighed for den unge. I aftalen står der ellers: »Forberedelsen skal bl.a. understøtte kommunerne i at løfte deres eksisterende forpligtigelse til at sikre, at unge

med handicap får den nødvendige hjælp og støtte efter relevant lovgivning – også i overgangen til voksenlivet«.

Med dette lovforslag kan det ikke garanteres, at den unge kan bevare sin hjælp efter det 18. år, hvis kommunen ikke inden det 18. år tager stilling til, hvilken hjælp man skal have. DF er derfor bekymret for, om den unge risikerer at stå uden hjælp, hvorfor partiet har stillet ændringsforslag til lovforslaget.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget støtter forslaget, men ønsker at tilkendegive, at der er behov for yderligere initiativer for at støtte unge med handicaps overgang til voksenlivet. For at forebygge risikoen for at unge står uden den nødvendige støtte, når de fylder 18 år, ønsker EL, at forberedelsen af overgangen til voksenlivet skal være afsluttet, således at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om den fremtidige hjælp og støtte i så tilpas god tid, at afgørelserne efter voksenparagrafferne kan nå at blive afprøvet i Ankestyrelsen, således at den rigtige hjælp kan iværksættes, umiddelbart efter den unge er fyldt 18 år.

EL kan ikke støtte ændringsforslag nr. 3 og 4 fremsat af DF. EL deler forslagsstillernes ønske om at skabe en større sikkerhed for, at unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne får den nødvendige støtte ved overgangen til voksenlivet, men må konstatere, at DF med sit ændringsforslag bevæger sig ud over rammerne for den aftale, som partiet har indgået med Socialdemokratiet, Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Alternativet og Liberal Alliance som et led i udmøntningen af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2020-2023. EL finder det vigtigt, at indgåede politiske aftaler overholdes ved udmøntning i lovgivning, og kan derfor ikke stemme for ændringsforslagene. EL indgår fremadrettet gerne i politiske

drøftelser med henblik på at udforme forslag, der yderligere kan styrke den pågældende gruppe af unges rettigheder.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af *social- og indenrigsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

1) I den under *nr. 1* foreslåede § 19 a indsættes i *stk. 2* efter »følgende forhold«: »vedrørende den unge«.
[Sproglig præcisering]

2) I den under *nr. 1* foreslåede § 19 a ændres i *stk. 2, nr. 1*, »Den unges behov« til: »Behov«, og efter »funktionsnedsættelsen« indsættes: »eller lidelsen«.
[Sproglig præcisering]

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *mindretal* (NB, LA og ALT):

3) I den under *nr. 1* foreslåede § 19 a indsættes som *stk. 4*:
»*Stk. 4.* Såfremt kommunalbestyrelsen ikke har afsluttet forberedelsen af overgangen i overensstemmelse med forpligtelsen i *stk. 3*, skal kommunalbestyrelsen fortsætte den hjælp og støtte efter serviceloven, som den unge og dennes forældre har modtaget, inden den unge fyldte 18 år, som følge af den unges betydelig og varigt nedsatte fysiske eller psykiske funktionsevne eller indgribende kroniske eller langvarige lidelse. Denne forpligtelse gælder frem til det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om, hvilken hjælp og støtte den unge kan få efter denne lov efter det fyldte 18. år.«
[Adgang til i en overgangsperiode efter den unges fyldte 18. år at beholde hjælp, som er tilkendt, inden den unge er fyldt 18 år]

4) I den under *nr. 1* foreslåede § 19 a indsættes som *stk. 5*:
»*Stk. 5.* Såfremt kommunalbestyrelsen ikke, inden den unge fylder 18 år, har afsluttet de forberedelser, der skal ligge til grund for, at der kan træffes afgørelse om, hvilken hjælp der kan iværksættes, umiddelbart efter den unge er fyldt 18 år, jf. *stk. 3*, kan dette indbringes for Ankestyrelsen.«
[Indførelse af klageadgang]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås der indsat en ny § 19 a i lov om social service. Det fremgår af det foreslåede nye § 19 a, stk. 2, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med forberedelsen af den unges overgang til voksenlivet skal overveje en række forhold, som oplystes i de foreslåede § 19 a, stk. 2, nr. 1-6.

Det foreslås at tilføje ordene »vedrørende den unge« efter ordene »følgende forhold« i det foreslåede § 19 a, stk. 2.

Med ændringsforslaget foreslås alene en sproglig præcisering af de oplyste forhold i de foreslåede § 19 a, stk. 2, nr. 1-6, sådan at det fremgår, at disse forhold har relation til den unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Der foreslås således ingen indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 2

Med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås der indsat en ny § 19 a i lov om social service. Det fremgår af det foreslåede nye § 19 a, stk. 2, nr. 1, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med forberedelsen af den unges overgang til voksenlivet skal overveje den unges behov for hjælp og støtte som følge af funktionsnedsættelsen.

Det foreslås, at ordene »Den unges« udgår af det foreslåede nye § 19 a, stk. 2, nr. 1, som konsekvens af den foreslåede sproglige præcisering under ændringsforslag nr. 1.

Det foreslås tillige at tilføje ordene »eller lidelse« efter ordet »funktionsnedsættelsen«. Dette skyldes, at den foreslåede nye § 19 a ikke kun vedrører unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, men også unge med indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Dette bør også afspejles i det foreslåede § 19 a, stk. 2, nr. 1.

Med denne del af ændringsforslaget foreslås således alene sproglige præciseringer, sådan at det fremgår, at overvejelser om behov for hjælp og støtte skal ske for alle unge i den foreslåede nye bestemmelses målgruppe.

Ændringsforslaget indeholder således ikke forslag om indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 3

Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 1, at der foreslås en ny § 19 a indsat i lov om social service (herefter serviceloven), som med det foreslåede *stk. 1* vil pålægge kommunalbestyrelsen at påbegynde forberedelsen af overgangen til voksenlivet for unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, som modtager hjælp efter serviceloven, når den unge fylder 16 år. Det samme gælder for unge, hvis forældremyndighedsindehavere modtager hjælp efter serviceloven alene med afsæt i den unges betydelig og varigt nedsatte fysiske eller psykiske funktionsevne eller indgribende kroniske eller langvarige lidelse.

Det fremgår af det foreslåede § 19 a, stk. 2, at forberedelsen skal være tværgående og helhedsorienteret og skal foregå i dialog med den unge og dennes forældre, samt at der i forberedelsen skal indgå overvejelser om følgende forhold: Den unges behov for hjælp og støtte som følge af funktionsnedsættelsen, uddannelse, beskæftigelse og forsørgelsesgrundlag, boligforhold, sociale forhold og øvrige relevante forhold. Det fremgår endvidere, at forberedelsen ikke skal være mere omfattende, end formålet i det enkelte tilfælde tilsiger.

Endelig fremgår det af det foreslåede § 19 a, stk. 3, at forberedelsen af overgangen skal være afsluttet, således at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om den fremtidi-

ge hjælp og støtte, og således at denne kan iværksættes, umiddelbart efter at den unge er fyldt 18 år.

Med ændringsforslaget foreslås det, at der i den foreslåede § 19 a indsættes et nyt stk. 4, som vil give den unge ret til at beholde den hjælp og støtte efter serviceloven, som den unge og dennes forældre har modtaget i perioden op til den unges 18-årsfødselsdag, såfremt kommunalbestyrelsen ikke har sikret, at der inden den unges 18-årsfødselsdag er skabt grundlag for, at der kan træffes en afgørelse om den fremtidige hjælp, som kan iværksættes, umiddelbart efter at den unge er fyldt 18 år.

Endvidere foreslås det, at kommunalbestyrelsens forpligtelse til at vedblive med at yde den hidtidige hjælp og støtte vil gælde i perioden, frem til kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om, hvilken hjælp og støtte efter serviceloven den unge skal have efter det fyldte 18 år.

Til nr. 4

Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 1, at der foreslås en ny § 19 a indsat i lov om social service (herefter service-loven), som med det foreslåede stk. 1 vil pålægge kommunalbestyrelsen at påbegynde forberedelsen af overgangen til voksenlivet for unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, som modtager hjælp efter serviceloven, når den unge fylder 16 år. Det samme gælder for unge, hvis forældremyndighedsindehavere modtager hjælp efter serviceloven alene med afsæt i den unges betydelig og varigt nedsatte fysiske eller psykiske funktionsevne eller indgribende kroniske eller langvarige lidelse.

Det fremgår af det foreslåede § 19 a, stk. 2, at forberedelsen skal være tværgående og helhedsorienteret og skal foregå i dialog med den unge og dennes forældre, samt at der i forberedelsen skal indgå overvejelser om følgende forhold: Den unges behov for hjælp og støtte som følge af funktionsnedsættelsen, uddannelse, beskæftigelse og forsørgelsesgrundlag, boligforhold, sociale forhold og øvrige relevante forhold. Det fremgår endvidere, at forberedelsen ikke skal være mere omfattende, end formålet i det enkelte tilfælde tilsiger.

Endelig fremgår det af det foreslåede § 19 a, stk. 3, at forberedelsen af overgangen skal være afsluttet, således at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om den fremtidige hjælp og støtte, og således at denne kan iværksættes, umiddelbart efter at den unge er fyldt 18 år.

Med ændringsforslaget foreslås det, at der i den foreslåede § 19 a indsættes et nyt stk. 4, som giver den unge ret til

at klage til Ankestyrelsen, hvis kommunalbestyrelsen ikke, inden den unge fylder 18 år, har afsluttet de forberedelser, der skal ligge til grund for, at der kan træffes afgørelse om, hvilken hjælp der kan iværksættes, umiddelbart efter at den unge er fyldt 18 år.

Ændringsforslaget vil indebære, at der skabes en adgang til, at den unge kan klage over, at kommunalbestyrelsen ikke har foretaget de nødvendige processkridt for at skabe det nødvendige grundlag for, at der kan træffes afgørelse om den fremtidige hjælp og støtte, som kan iværksættes, umiddelbart efter at den unge er fyldt 18 år.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. oktober 2020 og var til 1. behandling den 13. november 2020. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Social- og Indenrigsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og social- og indenrigsministeren sendte den 1. december 2020 dette udkast til udvalget, jf. L 17 – bilag 7. Den 7. november 2020 sendte social- og indenrigsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 11 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 12 spørgsmål til social- og indenrigsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Birgitte Vind (S) Bjørn Brandenburg (S) Camilla Fabricius (S) Christian Rabjerg Madsen (S) Daniel Toft Jakobsen (S)

Malte Larsen (S) Tanja Larsson (S) Rasmus Stoklund (S) Henrik Vinther (RV) Kathrine Olldag (RV) Trine Torp (SF)

Charlotte Broman Mølbæk (SF) Kirsten Normann Andersen (SF) fmd. Pernille Skipper (EL) Jakob Sølvhøj (EL)

Torsten Gejl (ALT) Fatma Øktem (V) Anni Matthiesen (V) Marie Bjerre (V) Marlene Ambo-Rasmussen (V)

Hans Andersen (V) Stén Knuth (V) Karina Adsbøl (DF) nfm. Liselott Blixt (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

Brigitte Klinskov Jerkel (KF) Per Larsen (KF) Mette Thiesen (NB) Ole Birk Olesen (LA)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	48	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5
Nye Borgerlige (NB)	4		